

Zas Latweeschu draugs.

1841. 9 Janwar.

2^{tra} lappa.

J a u n a s s i n n a s.

Is Peterburgs. Augsti zeenigs Keisers, apstiprinadams, fo ministeru leelungi 8tâ Oktober spreeduschî, irr pawehlejîs, lai tam Diltenes skohlneekam, tam wahrds Julius Stimmer, un kas aispehrnaja wassarâ, sawu paschu dschwibu ne behdadams, jaunu behrnu is deggofcha namma isglahbe, dahwina sudraba gohda sîhmi, pee kruhts nessamu un ar to wirsrafstu: "Teem, kas isglahbuschi nelaimigus."

Is Kursemes. No waldifchanas pusses tur pagahjuschâ mehnesi mahzibu fluddinaja, ka tahs ohsofu misas, fo gehrmanni jau nomettuschî, eeksch sawadahm pohemehm no 12 tukkeem garumâ un 4 tukkeem augstumâ warohet fastampeht, un ar tahdeem gabbaleem itt kâ ar malku krahfnus kurrinacht.

Is Berlihnes. (26 Dezbr.) Ne fenn, paschâ seemas laikâ, tur strahdneeki, pee leelem wahrteem us malkas platschi puhledamees, eeraudsija no fakta isleenam brihnum' leelu tschuhffku, kas wairak ne kâ 4 ohtekis garumâ bija un elkona resnumâ. Istruhkaks gauſchi, jo tik leelu wehl muhscham ne bija redsejuschi un arri wehl ne tizzejuschi, ka tahdas atrohdotees pasaulê. Bet putns parahdijahs nogurris, tapeh3 strahdneeki fanehmahs un winnu ahtrumâ nositte. Polzeije tublin suthija peh3 tahda gudra kunga, kas tahdus putnus wiffus ar wahrdeem sinn nosaukt. Utnahze tahds un fazzija: Effoht tahda, fo sauzoht milsenu tschuhffku, un kas ne mas ne dschwjojht schinnis pasfaules mallâs, bet wiffklarstakâs semmês. Buhſchoht gan tam wihram ismuhkufe, kas taggad dschwus wiffeschu semju swehrus un putnus tur patt par naudû rahda. Tatschu schis pa wiffam leeds, ka winnam tschuhffka truhkstoht. Laikam bailojahs, ka winnu zeeti par to nostrahpehs, ka tahdu bailigu putnu tik mas isfargajis. — Tschuhffkas ahdu lifke waldifchana peebahst ar willahm woi kannepehm un to, kâ jau us augstahm skohlahm, laudim, wiffwairak jaunekteem, par skartifchanu un mahzibu paglabba.

Is Stuttgartes pilfata, Wah3semme. Tur ne fenn kahdâ namâ diwi fullaini, gribbedami sawu istabu fildiht, btobdu ar deggofschahm ohglehm bija eenessuschî, un durris aispehguschî. Bet ohglu twaiki tik ahtri wiffu istabu pahrnehme, ka weens no teem wihreem jau bes jehga gulleja pee semmes, kad winna brahlis wehl paschâ laikâ nahze, winnu apmekleht. Bes schi zilwaka palihga abbi buhtu noslappuschî twaifds.

Is Bor-do=pilfata, Sprantschu semmê. Ne taht no turren laudim leels truhkums usnahzis zaur leekeem pluhdeem, kas fewischki to pilfatu Lion gluschi ispohtstijufchi. Mahzitaji Fuddinaja, lai tok tee, kam wehl effoht ko mutté bahst, ne aismirst, teem, kam bads, labbdarriht un isdallih, jo tahdi uppuri patihfoht Deewam. Utsuhtija nabbaga atstauka saldats no jahneeka pulka, ihstems gohda wihrs, mahzitajam diwus pistohkus, turklaht rakstidams: lai jel ne nemmoht par launu, ka tik masu dahwanianu suhtijoh, bet schee pistohli winnam tahs wiffdahrgakas mantas effoht, jo tee winnam eefsch wiffahm kaxra kauschanahm par pawaddoneem un draugeem bijufchi lihds, — un winnam teefcham zitta leeta ne mas ne effoht. Tatschu lohti preezatutees, kad ar teem pistohleem warreschoht pahri nabbageem maisi faga hdaht, lai arri buhtu tik us mas deenahm.

Is Londres. Tanni walsti mums tuwumâ, ko fauz Wehtis, isnahf Enlenderu awihse, kas Fuddina tâ: Ne zil taht no Pembrokes pilfata tai zeemâ, kam waheds Kihdei, dshwo jauna meita, ko nosauz: mamsel Dahwis un kas tik 21 gaddu wezzumâ. Ta jau drihs gadda laiku itt kâ nahwes meegu gutt, bet ar ween pehz 24 stundahm, pulstin 10 nakti, usmohstahs. Zik 20 minutes paleef nomohdâ un farunnajahs ar fawejeem un zitteem laudim; tad atkal tik patt zeeti eemeeg. Pirms usmohstahs, winna ikreis 10 minutes no weetas rohkas un elkonus issteepj un faleef itt kâ raustidamees, bet ar tahdu warru, ka katram paleef bail, ka few rohkas ne lausch. Paschâ laikâ wehl mohstahs. Pa scho starpu zittu reis masdauds kô bauda, zittu reis ne ko. Bet pirms no jauna eemeeg, winna tik patt ilgi un breefmigi issteepjahs. — Woi irr teefs, woi naw? — Enlenderu awihses raksticajs pats usnehmahs galwoht, ka raifniba.

Is Amerikas. Gudri deesgan semmturri tanni mallâ ar teem ahboteem darra, ko ruddent grihb glabbah us preekschdeenahm. Nonemm winnus tik wehli no kohkeem, zil ween laiks palauj, bet papreeksch few pagrabbâ fataifa smiltis labbu laudsi, ko glihschi ismasga un fausi ischahwe. Schinnis smiltis winni sawus ahbotus, tik no kohkeem nahkdamus, kahrtu kahrtahm eeleef, bet katre kahrtu arri labbi apberx. Un us tahdu wihsi ahboki brihscham lihds pascheem Jahneem pastahw prischki un tik smeekigi, itt kâ nu patt no kohka buhtu nemti.

N e r e d s i g s s i r g s .

Wezzds laikds baggats namneeks dshwoja Winetas pilsehtâ. Tam bija dauds kuzgu juhâ un dauds prezzu spihkeris; winsch dshwoja brangâ nammâ; gaspasha un meitas bija sihschu drahnâs apgehrbtas. Stallé stahweja 4 stalti brauzami sirgi un weens pelleks jahjams sirgs, lohti muddigs un schigls, tâ kâ kohpmans Uhsedomis to fauze par sawu mihtu wehtras lehzeju. Kahdu deen' Uhsedomis jahje zaur meschu un peepeschi 6 laupitaji tam uskritte, un ja ahers sirgs sawu kungu ne buhtu glahbis, tad schis ne buhtu wairs redsejis sawas brangas mahjas. Jo weens no teem laupitajeem jau bija fahchris sirgu pee pawadda un ohers tam turreja leelu kahrtu preekschâ, bet sirgs ar makti rahwees wakkâ un lehze pahri par to, un aisskrehje. Ar puttahm pahr wiffu meefu ap-

Klahts, firgs sawu kungu pahneffe mahjäs un schis ar pateizigu prahtu fohlijahs, to ne kad pahrdohht, neds no sawahm rohlahm isdohht un to barroht lihds nahwei.

Bet Uhsedomas ar laiku peemirfe, fa firgs winnu bija glahbis no nahwes, tam dewe jo deenas jo knappu ohderi. Sirgs no pahrleeku ahtras skreeschanas bija palizzis stihws, klubs, un beidsohht neredfigs. Kam tas nu wairs geldeja? Kungs ne jahje wairs us to, nopirke zittu sirgu. Neredfigs firgs wehl bija jauns, un warreja wehl ilgi dshwoht; kungs tam likke doht ikdeenas tikkai weenu paschu masu ohderi. Beidsohht arri tas winnam bija par dauds. Gan gribbeja winnu par lehtu nandu pahrdohht, bet kas aflu sirgu pirks? Tapehz Uhsedomas sawam kutscheram pawehleja, to negeldigu sirgu pawissam aisdshht. Tas to isdsinne no skalka ar leelu wehshdu. Sirgs stahweja 7 stundas pee namma wahrteem ar nolaiduschu galwu, ne gribbedams atstahht sawu wezzu weetu, un pazehle aufis ikreis, kad pee kunga namma kas kustejahs. — Par nakti gulleja us zeeteem bruggeem — sneegä un salnä. Beidsohht bads aisdsinne lohpinu; — bet neredfigs buhdams, wissur peeduhrehs ar sawu purnu un ohschinaja pa labbu un pa kreisfu puffi, woi ne warretu atrast kahdu sawu seena woi salmu, bet retti ko atradde.

Tanni pilsehtä bija swannu nams, kas deenas un naktis walkä stahweja. Schis nams bija ustaishts, fa laudis tur warreja aiseet un swannihht, ja kas teem kahdu nepareisibu un netaisnibu darrijis. Un kad scho pulksteni swannija, tad teefas kungi tuhdaht nahje klahht, klausija, ko suhdse, un dewe taisnu teefu. Arri muhsu no badda nomehrdehts firgs grabstidams te bija aisdwilzees un eenahzis schinnt nammä. Ar purni un luhpahm wissu aptaustidams, un no badda ar saweem sohbeem wissu apgrausdams, tas atradde swanna wirwi, fafehre to un eefahje swannihht. Tuhdaht teefas kungi rahdijahs un eeraudhsija ehrmigu suhdsetaju — neredfigu sirgu. Drihs wiini to pasinne, un atgahdadamees, fa tas sawa kunga dshwibu bija glahbis, teem bija tohti schehl par nabbagu lohpinu. Likke Uhsedomu atnahht. Tas tohti brighnojahs, sawu sirgu ka suhdsetaju redseht swanna nammä. Winsch gribbeja sawu zeetfirdibu un nepateizibu aisdildinaht, bet teefas kungi dewe scho spreedumu:

Schis swans mums irraid stahstijis,
 Ka suhdsetais irr klahht,
 Ka schehlotees tas atnahzis
 Pahr sawu zeetu praht';
 Tapehz klaus' muhsu spreedumu:

Wedd' tuhliht atpakkal
 Scho ustizzigu firdsinu
 Geksch sawu siltu stall',
 Lihds nahwei jell' to apkohpdams,
 Un barribu tam pasneegdams.

Kohpmans nehme atkal sirgu pee fewis. Bet weenam kungam tappe uswehlehts, no laika us laiku skattitees, woi firgs ne zeefchoht baddu. — Bet pee swanna namma, wisseem nepateizigeem un neschehligeem zilwekeem par mahzibu un par muhschigu peeminnu, schis notikkums tappe eekalts un eeshmehts leelä akminä.

L.

• Pamahzischana, fa wairak un labbas appinus warr audsinaht.

Kahdam fainneekam ne tabli no Leipziger pilsehtas irr appinu dahrs ar 112,000 appinu stahdeem. Tohs prahtigi kohpdams, ifgaddus labbu eenahschah-

nu dabbu. 1838tâ gaddâ breefmiga krusfa mettahs, kas ne ween schinni dahrsâ, bet arri wiffôs zittôs tur apkahet appinu stahdus gan drihs pa wiffam nositte. Laudis waimanaja un subdseja, bet ne weens us to ne dohmaja, kâ no tahs skahdes warretu glahbtees. Zif schis apdohmigs fainneeks darrija zittadi: apskattija sawu dahrsu wiffzaur, greese ar aschu nasi wiffas no krusfas samaitatas stihgas nobst, un atstahje us katru sakni tiklai diwi jeb trihs no tahm labbakahm stihgahm. Saknes paschas no krusfas ne bija tehretas, bet wehl wiffas weffelas un spehzi-gas, un tapehz no winnu spehka arri jo labbaki tas masaks pulks stihgu warreja isaugt. Drihs bija wifs wiinna appinu dahrs ar prischahm sakahm lappinahm peeaudsis un eenesse apdohmigam semmturrim 2000 puddus labbu appinu, fo jo dahrgaki pahrdewe, jo masaf' wiinna flinki un neapdohmigi nahburgi, wiinna labbu padohmu ne peenehmuschi, appinus warreja us tirgu west. — Nahkofchâ pawassarâ winsch tâ patt atkal sawus appinu stahdus apgreese, tiklai trihs jeb tschetras labbakas stihgas pee katru sakni atstahje. Un arri taggad skaidri at-raddahs, ka winnam wairaf un labbaki appini auge, ne kâ wiinna nahburgeem, kas tâ jau ne puhlejahs, bet peefawas wezzas eeraschanas palikke, ka jau wiffi paschgudrineeki, kas ne fo no zitteem ne gribb mahzitees. (G. E.)

(Schai lappai pawaddons no weffela bohgena, fur atrohдахs: 1) Pamahzischana us jaunu gaddu; 2) tahs sinnas sahama pufse, kâ eet ar ewangeliuma mahzischanu tannis semmês ap widdus-zuhru; un 3) perschi us teem swehteem ewangeliumeem, pahf kurveem schianis gaddôs ap Rihges rahs walsti spreddikus sakta. No jauna gadda deenas lihds pirmat swehtdeenai pehz atspihdeschanas deenai.)

Sinna, zif naudas 8. Janwar-mehn. deenâ 1841 eeksch Rihges makfaja par daschahm prezzehm.

Par	Makfaja:	Sudr. nauda. Rb. K.	Par	Makfaja:	Sudr. nauda. Rb. K.
1	puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1 75	1	pohdu (20 mahrzineem) wasfu	7 —
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1 20	—	tabaka	— 65
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	3 50	—	sweesta	2 40
—	ausu	— 80	—	dselset	— 75
—	firnu	1 60	—	linnu, trohna	2 —
—	rupju rudsu = miltu	1 75	—	brakka	1 80
—	bihdeletu rudsu = miltu	2 50	—	kannepu	— 90
—	bihdeletu kweeschu = miltu	4 —	—	schkichtu appinu	2 —
—	meeschu = putrainu	1 90	—	neshkichtu jeb prezzes appinu	1 —
—	eefala	1 20	—	muzzu silku, eglu muzzâ	7 50
—	linnu = sehklas	2 75	—	lasdu muzzâ	8 —
—	kannepu = sehklas	1 60	—	smalkas sahls	4 25
1	wesumu seena, 30 pohdus smaggu	3 —	—	rupjas baltas sahls	4 75
barrotu weherschu gaku, pa pohdu		1 —	—	wahti brandwihna, pussdegga	9 —
			—	diwdegga	12 —

Brihw drikkcht. No Widssemes General-gubernementes pusses:
Dr. E. E. Napierky.

Latweeschu drauga

p a w a d d o n s

pee № 1 un 2.

2 un 9 Janwar 1841.

• Kristiga pamahzifchana us jaunu gaddu.

(Ein moralischer Auffsatz.)

Weyzteshws Jehkabs sawâ laikâ aizinaja sawus 12 deklus, fazzidams: »sapulzejeetees, es fluddinaschu jums to, kas nahkamâs deenâs jums usees.« (1 Mohs. 49, 1) — Warr buht, ka daschs labbajs jauna gadda deenâ buhs dohmajis: kaut jel mums schodeen arri weens tâ fluddinatu, kas nahkamâs deenâs mums notikfchoht, tad sinnatum labbi fatais fitees us tahm nahkamahm behdahm woi preekeem. — Bet, draugi mihtli, ko behdatees pahr to, kas buhs, kas ne buhs! Zau Salamans, tas gudrajs, atsinne, ka effoht Deewa prahts, ka zilwekam ihsteni ne buhs sinnaht, kahdas tahs deenas buhschoht, kas nahks; jo zittadi winsch gan ne buhtu mahzjis: »baudi to labbu labbâ deenâ, bet taunu deenu nemm' arri par labbu, jo ir Deews darra scho klahr wiinnu tapehz, ka zilwekam ne buhs sinnaht, kas pehz wiinnu buhs.« (Mahz. 7, 15) — Buhtu arri daudstreif zilwekam par leelu fahdi, ja sinnatu, ka nu wiinnam preeks woi behdas gaidamas. Jo ja paredsetu preeku, tad tanni klahrbuhdamâ behdu stundinâ tâ ne mas ne behdatu, ka wajajdsetu, un preeks beidscht arnahzjs wiinnam firdi wairs tâ ne lezzinatu, ka nahktohs; un ja paredsetu behdas, tad klahrbuhdamâ labbâ deenâ tâ wairs ne mas ne preezatohs, ka wiinnam pehz Deewa prahta wehl buhtu brihw, un ja tahs nu beidscht atnahk, tad zaur tahm bailehm no tahm zilweks jau tik gauſchi buhtu nomohzjhts; ka winsch tahs wairs ne warretu panest, ka wajajaga. — Slawesim tadeht to Wissuwalbitaju, ka winsch mums naw dewis, tahs nahkamas deenas paredseht. Zik mums wajajaga sinnaht pahr to nahkamu laiku, to mums Jesus, muhsu pestitajs, zaur sawahm swehtahm mahzibahm fluddinajis. Woi tad zaur schahm ne sinnam, ka Deews mums irr Tehws? Ja winsch, kam wiffi laiki rohka, man irr Tehws, tad man bailes ne buhs no nahkama laika; winsch walda, kas wiffus mannus mattus flaitijis un ne weenu ne liks nokrist no mannas galwas bes sawas sinnas. Un winsch turklast arri wehl sawu prahtu mums flaidri parahdijis, ka es dabbujis sinnaht, kas man ja darra, un kas man jatizj, kad gribbu, lai wiinna rohka man swehti. Un kad es nu ar behdahm arri nomannu, ka eeksch manneem pascheem kaulcem spehka naw deesgan, tatschu redsu, ka eeksch mannas tizzibas schis wajajadigs spehks man jau sagahdahs; tâ ka man tik nahkabs no wiffas dwehfeles tizzeht, ja es wahjneeks gribbu dabbuht spehka, Deewu mihtleht, wiinna prahtu padarriht un to laimi panahkt, ko winsch fohljjs teem, kas wiinnu mihtlo. — Tâ man tas nahktohs gabs erri flaidrs deesgan parahdabs. Es weenâ gabbalâ ar Dahwidu tik luhgschu: »Mahzi mums muhsu deenas tâ flaitiht, ka mehjs gudru firdi dabbujam.« Amen.

S i n n a s

ar ewangeliuma mahzefchanu eet paganu semmè.

Rà ar to eet tannis semmès ap widduweju jubru.

(Sabhama dalka.)

Lai mehs luhdsamees:

Mihlats debbefu Tehws! mehs preeksch tawa fwehta waiga nahkam, un tew pa semnigi peefauzam, tu gribbetu fwehtihet preeksch muhsu dwehfeles iskopschhanu, fo schoreis apzerrefim. Lai mehs, tawa ewangeliuma fwehtibu turredami, prahta usman nam un tahs sinas klausem no paganeem, un lai mehs winnu taunumus dsirredami, to pasihstam, ka mehs no dabbas effam grehku famaitati zilweki, bet lai arri atsihstam, ka tawai schehlastibai irr spehks, zilwekus fwehtigus darriht, un grehzienekeem sirdi paher wehriht. Lai muhsu sirdis ar weenu wairak us to eedeggahs, ka tawa walstiba wairo jahs. Ta labbad mehs luhdsam, dohd mums tawu schehlastibu, lai winnas spihdums mums gaischi jo gaischi sirdis eespihd. Un kad mehs atkal klausem, ka pee teem zilwe keem eet, kam taws wahrds ne irr, un kas to ne gribb: tad pamohdini muhs zaur sawu fwehtu Garru, lai mehs ar fwehtu dsihshhanu pehz to dehrigu wahrdu dsennamees, kas mums ar weenu dabbusams. Lai to augsti zeenidami un mihlu turredami mehs spehku pa nahkam, tohs tumfibas darbus isposhtihet, kas eeksch mums un ap mums rohnahs. To mehs tew luhdsam, Jesus Kristus, tawa mihla Dehla, muhsu Kunga un Pestitaja wahrda. Amen.

Mehs lassam 79ta Dahwida dseefma, no 1 lihds 5 pantam, schohs wahrds:

Al Deews! pagani irr tawa eemantojama teefa nahkuschi, tee irr tawu fwehtu Deewa nammu sagahnijfschi, un Jerusalemi par akminu kohpahn darrijschi. Tee irr tawu kalpu nomirruschas meefas par barribu teem putneem appaksch debbes dewufchi, tahs meefas tawu fwehtu teem semmes fwehreem. Tee irr winnu affinis apfahrt Jerusalemi islehjuschi ka uhdeni, un ne weens bija, kas aprakte. Mehhs effam saweem kaimineem par kaunu tappufchi, par apmehdishhanu un smeeklu teem, kas apfahrt mums irr. Zik ilgi, al Kungs! gribbi tu tad muhschigi dusmotees? Buhst tad tawai bahrsibai ka uggunim degt?

Mihli lassitaji, mums jau gan irr bijis lihds schim fo behdatees, kad mehs dsirdejam, ka tee pagani irr tik dsilli grehkòs apgrimmufchi, un mums gan irr paher winneem schehloht. Bet kad mehs schodeen to pasaules gabbalu gribbam apfattiht, fo Deews bija isredsejis, un tur zilwekeem pimeem dewis ewangeliuma noslehpusus sinnaht: tad mums sirds ne ween schehlofees, bet lohri fahpehs. Tur ne tablu no widduwejas jubras irr Jerusalemi, ta fwehtiga, spohscha pilssehta, tad widdus, no kurrenes tablu jo tablu ta balfs skanneja, kas Jesu, to nahwes uswarretaju, pasluddinaja. Schi balfs toreis brishnum ahtri tohs mirronu pilnus lautus pee dsihwibas atfauze. Un nu irr ja schehlo, ka wifs tas widdus, kur ta pirma kristiga draudse irr mittufi, wifs tas widdus taggad irr appaksch pohsta un nahwes sohdbibas, un tik tufsch no ewangeliuma, ka itt bail paleef! Rà Lihbanus kalni wezzòs laikòs ar tik stalteem zeedra kohkeem gresnojahs, bet taggad irr tibri tufsch palikkufchi, un tik ween kahdi 300 zeedra kohki kalna galla wehl to wezzu sohdbibas sirmi rabda: ta arri tas ewangeliums, papreeksch schinnis sem-

mês augumâ audsis, nu tâ irr pasubdis, ka gan drihs ne mas wairs to ne atrohn. Arri-
dsan tai pirmai garrigai Jerusalemi tas irr notizzis, ko Affaws fawâ laikâ gaußdams
no tabs laizigas Jerusalemes juhdsaja: ta irr tappusi ispoßtita! Pagani irr Deewa
eemantofamâ teefa nahbushchi, tee irr wiffur tohs swehtus Deewa nammus sagahni-
jufchi, un wiffus Zlanas kalnus par akminu kohpahn darrijufchi. Nu jau pahri pahri 1000
gaddeem, kamehr tas notizzis, bet wehl tabs ispoßtitas goßdibas gruëfchi kuhp, jo ta itt
wiffur breeßmigi tappusi isdedßinata. Wehl mums lihds ar Affawu irr janopußfchahs: zif
ilgi, ak Kungs! gribbi tu tad mußfchigi dußmotees? Buhs tad tawai bahrsi-
bai kâ uggunim degt?

Bet mihtl laßfittaji, lai mehs papreekßchu pehz rindes tabs pafaules pußfes apßtaiga-
jam, kur mißfiones irr. Mehs papreekßch West-Afrika, un tad Süd-Afrika effam ka-
wejufchees. Lai nu mums fchoreis peereek, to dißchumu apßinnahr, kâ tannis pußfës eet,
un lai mehs fawâs dohmâs Kap pilßfehtha fuggim uskaphufchi, garr Afrika semmes
außtruma juhmallas, apakkat brauzam prett semeli. Schi Auß-Afrika juhmalli
papreekßch irr Kafferu semme, tur schôs laikôs mißfionareem baggats ptabwums eenahr,
un ja Deews wehlehs, mehs zittureis tur apßtaßfimees. Taßtakt ais Kafferu semmes
mißfionaru kahjas wehl ne mas naw to juhmalli paminnufchas, un ta irr pa gallam ne sin-
nama. Nu mehs garr tabs leelas fallas Madagaskar garram brauzam. Tur ewange-
liuma tizzigi mißfionari jau irr daschadi strahdajufchi, un dauds auglus redßejufchi, bet arri
tizzibas leezineeku affinis tur jau irr isleetas. Weidsoht mehs eekßch ta juhbas lihuma
eebrauzam, ko Uden fauz, un drihs eekßch ta juhbas fchauruma Babelmandeh nahkam;
tas irr tulkohs: nahwes wahrte. Tê zaur dauds klinteem un juhbas straujahm pagree-
fufchees, eekßch tabs farkanas juhbas eenahrkam. Scho garru juhbas kahju kares no
bißbeles sinn pee waheda faukt, un ta irr starp Ahßfju un Afrika. To minnetu juhbas
fchaurumu itt pateesi warr par nahwes wahrteem faukt, jo tê mehs tâ fakkoht; oßtras
nahwes rohßbefchôs eenahrkam. Lihds teijeni irr zittureis ta pirma kristiga draudße swehtibu
neßfufi; un mehs jau schê tulliht redßam, ka ta pirma kristiga bußfchana irr noßt, un pa
wiffam pasubdußi. Ais Afrika außtruma juhmallas schinni gabbalâ irr Abeffinias
semme, ta irr ta wezza eeflaweta Mõhru semme, no ka tas kambara kungs tabs kehni-
nes Kandazes us Jerusalemi bija nahjis, raugi Apußt. darb. 8 nod. 27 p. Tad nahf
Rubijas walßts, un tad Egiptes semme, kas pahru fimts juhdses garrâ leißa irr abb-
puß Nil-uppes. Pa labbu rohku eekßch Ahßfjas irr ta leela Arabijas semme, kam
us trihs pußfehchm apkahrer juhra irr. Pa kreißu pußfi mehs wiffai dauds maktigas ehku pa-
leekas redßam Egiptê. Bet Deewam schehl, ne ween pilßfehthi, leekungu pilles, Dee-
wa nammi, mirronu leelu leeli pagrabbî, akminu pißlari un piramides ehkas, kas pahri
wiffahm pafaules ehkahn tabs leelakas un augßtakas, irr fagruußfchas un ispoßtitas,
bet arrißsan tee zilweki, kas ap tahm welkahr, tiffai zilweku paleekas irr teizami, kas ar
to wezzu goßdu wehl gribbetu leelitees, bet pa wiffam irr iswihkufchi. Un pa labbu rohku
tee poßßitoßi irr, kas tur to wezzu kristigu draudßi irr ispoßßtijufchi un nobeigufchi. Kri-
ßtigam prahtam bail paleek, teem pilßfehhteem Mekka un Medinah garram brauzoht.

To schi irr Muamedâ dßintene. Tas Muameds 600 gaddus pehz Kristus zehlahs,
jaunu tizzibu fluddinaja, un pußs pafauli ar to wißle. Wißfch bißis andelmannis, un ar
weenu preekßch fewis dohmâs bißis, 40 gaddus wezs, us reißi fawu kauschu preekßchâ

nahje, leelidamees, ka effoht Deewa fubhtshts un ar Deewa parahdischanahm apgaifmohts praweets. Wiasch flaidri hijis nopratits, ka weens weenigs Deews irr sawâ buhschanâ, ta labbad winnam ta paganu elku kalposchana wissai reebe, fo wiinna dsimtenê wehl ar leelu stabti turreja. Bet to kristigu tizzibu Muâmeds gan ne dabbuja wis flaidri pasiht, jebfchu ta toreisi arri bija tablu eenahkusi eeksch Arabijas. So ta jau to brishti bija dauds fagabnita. Un ta winnam arri ne patikke, jo wiasch ne warreja isprast, kâ ta mahziba no Deewa Dehla ar to mahzibu faeet, ka Deews irr weens weenigs. Dauds mehginajis un gudrojees, wiasch eedohmaja, ka buhschoht to wezzu Ahbraâma tizzibu atkal usremt. Jo wiinna laudis leelijahs Ahbraâma dsimmums effoschi no Ismaela. (raugi 1 Mohf. gr. 16 un 21 nob.) Ta labbad wiinn wehl dauds zeenija sawus behrnus apgraisht, 13 gaddus wezzus. Nu wiasch eebildejahs, ka Juhdi pirmi effoht Ahbraâma tizzibu pahrgrees fufchi, tad Jesus to effoht isflaidrosis, bet tee kristigi zilweki to atkal effoht fagabnijufchi. Nu wiasch effoht tas pehdigais un leelakais praweets, fubhtshts, lai to pirmu flaidru mahzibu palizzeju rahdoht. Ta wiasch isdohmaja sawu jaunu tizzibas mahzibu, un to eeflaweja, ka ta effoht ta ihsta wezza Deewa dohta tizzibas mahziba. Tas mahzibas pamats winnam irr schis: weens weenigs Deews irr, un Muâmeds wiinna praweets. Un ta wiasch elku kalposchanu norahj, un jaunu tizzibas kahrtu zell. Kas prohti schohs wahrbus fakka, lai arridsan ar mutti ween, tas pee wiinna tizzigeem peederroht, un warroht debbefis lihghmas deenas gaidiht. Schihs wiasch sinnaja tahdas isflaweht, kas meefigeem zilwekeem pehz prahta irr. Ja gribboht dauds preekus panahet, tad tikfai wajjagohht gameht kâ noliktis, nabbageem dauds dahwanas doht, un kahbus eerahditus pahtarus flaitiht. Pehzaki arri jaunus Deewa wahrbus farakstija, to Koranu saw. Tur gan dauds gresni wahrdi irr eekschâ, bet tee ta bes jehgas, ehmigi un aplam irr kohpâ falikti, ka jau warr redseht, tee naw preeksch apdohmigu laffischanu, un ne warr sunnabt, kas tas irr fazzihets. Tur naw tahdi wahrdi eekschâ, kas firdi atspirdsina un dwehfeli pameelo, ne, wissâ tai jaunâ mahzibâ naw wahrdu gallinsch, kas isbeedetahm firdim to meeru rahditu. Bet ehmigu pasalku irr dauds, pahr fo wajjaga smeekleem nahet. — Nu gan kahdi gudri zilweki irr ta dohmajufchi: kas sinn Muâmeda tizziba teem elku tizzigeem paganeem ta fakfoht warroht par laipu buht, pahr fo pahri kahpdami, wiinn no sawahm elku dohmahm schlierrahs, un us Kristus puffi nahet. Jo Muâmeds tatschu mahzoht, ka tee elki irr neeki, un weens weenigs Deews irr. Bet ta gan naw wis. Jo ohtru puffi apfattoht, to atrohn, ka wiasch no Deewa fwehtas un taisnas buhschanas itt neleetigi runnâ. Tad nu arri tee patihkami wahrdi, kas pa wirfu rohnahs, tik ween kâ kummos irr makschlera gallâ likti, lai tahs dwehfeles eekohduschees, ne warr wairs atkahptees. Turklah arri Muâmeda tizzigi no pirma galla tahdi newehligi, zeetsirdigi un teepfchi irr eetaifijufchees, ka wiinn par to ne fo ne istaisa, kad winneem firdis treez. Ta labbad gan warram fazzihet: wai tahm semmehm un tahm tautahm, kas appalsch schi wihleja dselschu juhga irr padohstas.

Kad Muâmeds 622trâ gaddâ pehz muhsu Kunga Jesus dsimshanas sawu mahzib fahje pasluddinahet, tad winnam tik dauds prettineeki gaddijahs, ka wajjadseja isbehg. Ar to nu wiinna lepna firds zehlahs, un wiasch apmahnehts un eedufmojees sohbinu rohka kampe. Tohs, kas us wiinna puffi gahje, wiasch us tahdu paschu ahtru un drohschu prahtu sinnaja eekarfeht, un kad wiasch kaufchanâs to wirfrohku dabbuja, tad zilweki drihs pa ruhstofscheem winnam peekritte. Tahs zilts un tautas, kas tahlakt mitte, ne gribbeja

winnam tulicht padohrees, ta labbad wintch zaur wissu Arabiju ar karrä spehku isgahje. Kas prettim turrejahs, tohs nescheligi nokawe, un kas padewahs, teem wajjadseja winna tizzibu lihds ar winna waldibu peenemt. Ta wintch us ne zil ilgu laiku wissu Arabiju pee fawas tizzibas peegreese. Du Araberi fahje augsti turretees, kad tabdil spehziggi palikufchi karrä, un tahda leela walsts bija. Lihds tam laikam winni pahru tuhstoschus gadus apkahet paschu semmë ween bija ffraidijufchi, bet nu patikke par uswarretajeem mestees, un winni us to ween dohmaja, ka karrodami wissu pasauli appafsch kabhahm mihs. Muämeds mirdams teem saweseem peefazzija: »jums ne buhs nostahtees, lihds lamehr juhs effat wissas tautas atgreesufchi jeb par wehrgeem darrijufchi!« — Kad nu wintch bija azzis aisdarrjis, tad tee pulki fanahje eekarfufchees, un ar leelu draudeschänu teem kristigeem zeemineem uskritte. Us wissahm puffedm winnu pulki eeksch kristigahm semmehm eelaufahs, un weenu pehz ohtru pahrnehme. Ziffins ar straumehm pluhde, un eeksch 80 gaddeem tik ne wissa kristiga pasaulë winneem appafsch kabhahm gulleja. Winni ar negantahm karroschanahm Jerusalemi uswärreja lihds ar wissu to swehtu semmi, un Sibiriju, un Persiju, un Egipti, un wissu Seemel-Afrika juhmalli, un pehzaki arridsan Spanijeru semmi. Araberu lihki sohbinä torcils wissus fakappaja, kas winneem drihtsteja prettim turretees, un winni neganti tahdu drohshumu atreebe. Basnizas winni pahstoschahm fadedsinaja, un to pulku zilweku, seewu un behrnu, fo wehrgöds aiswedde, ne warr flairht. Wissur nu Muämeda tizziba eeksch kristigahm semmehm uswinneja, un arri us tahthm paganu semmehm gahje. Jo 1453schä gaddä Turki uswärreja to leelu pilshehtu Konstantinopel, un pabeidse Greekeru keisaru waldischänu, un no ta laika winnu leelkungi tur miht. Un schee paschi Turki jau bija Muämedaneri, kad winni no saweem ihsteem mahsokteem ais Kaspiskas juhreas preekschä nahje. — Pehzaki winni nu gan kristigeem zilwekeem atwehleja, lai sawu tizzibu paturr, bet ne warr gan stahstiht, zil gruhci tohs par to tizzibu nizzinaja un apspeede. Uswarretaji leppadamees starp winneem gresnojahs, un rahdidami rahdija, ka ta winnu schehlastiba, kad scheem azzis peeri wehle turreht. Pahreeku dauds kristigi zilweki ne warrejufchi scho behdu ugguni zeest. Gan ar walti un ar baidischänu, gan ar wiltu un ar peerunnaschanu, winni dauds tuhstoschus irr peewihlufchi, no kristigas tizzibas atkahptees. Un ja kahds kristigs zilweks, ar sinnu jeb bes sinas, weenu reisi tiklai tohs wahrdus bija muttë nehmis: »weens weenigs Deews irr, un Muämeds winna praweets:« — tad tam tulicht wajjadseja winnu tizzibu usnemt, jeb kad ne gribbeja, tad winnu nobendeja. — Tad nu Kristus tizzigi tanis puffed staiga, galwas nokahrufchi, no warras darritajeem apsmecti un neewari. Un arri winnu tizzibas paleekas irr lohci wahjas. Wehl winneem irr augsti bischapi, preesteri, basnizas, Deewa kalposchanas, sakramenti: bet tee wissi irr tahdi pahrgreesti un samaitati, ka ne sinn, woi Turki woi kristigi zilweki tee leeli mulki un neprahneeki irr. Jo Deewa swehtus wahrdus winni ne mas ne turr, nedf mahja! — Bet pee wissa ta mums Deewam taf gohds jadohd. Jo ta kristiga draudse naw sawu mantu ar schlichstu sirdi paglabbajusi, un ta pehz Deews winnu paganeeem padewis. Ne ismannijamas irr winna sohdbas, un neisgudrojami irr winna zetti! Bet mehns sauzam: »zil ilgi, ak Kungs! gribbitu tad muhschigi dusmotees? Buhs tad tawai bahrsibai ka uggunim deat?« Woi Deews joprophiam atkal ne apschelosees pahrtahm tautahm, fo wintch preeksch schim irr isredsejis? Lai arri wehl migla irr gaisä, winna augstais padohms pehzgallä uswärrehs!

Paht tahdu wahedsinafchanu to tizzigu lauschu eeffch austruma semmes tai atlick u
 schai kristigai draudsibai lohti fahpeja. Nu irr 800 gaddi, tad wiffwairak paht to behda,
 jahs, kad ta swehta semme (Kanaan) appalkch tahdeem neganteem waldineekeem peeder-
 reja, un kad tannis swehtas weetas Turki luhgschanas nammus taifija. Winni tahdus
 fauz par Mofcheh, un dauds irr wezzas kristigas basnizas. Tad nu toreisi Kristus tizzigi
 usnehme krusa karrus, tas irr, no wiffahm semmehm us wakkara puffi karrotaji zehlahs,
 paht to widdumeju juhru pahri brauze, un gribbeja Jerusalemi atfwabbinah. Weenreis
 schee karrotaji, affinu straumes tezzinajufchi, arridsan pateesi dabbuja Jerusalemi no-
 nemt, un tur kristigus leelkungus eezelt. Bet ar laiku bija wifs atkal Turkeem jaarstahj,
 200 gaddus tur kahwahs, tuhkstofchu tuhkstofchi wihti tur kritte, un pehzgalla taifchu tappe
 paht juhru prohjam dsihti. Un wehl schodeen Turki to swehtu semmi turr. Tas mums
 flaidri rahda, ka tas Kungs ne gribb to pasauli ar sohbinu uswarramu, bet ar fawa swehta
 wahrda spehku.

Kamehr nu muhsu laikos Kristus tizzigi missiones usnehme, tamehr arri fahze rau-
 dsiht, woi ne warretu ar ewangeliuma mahzeschanu weenufahrt tohs apspeestus un apflah-
 pufchus kristigus zilwekus us jaunu dsihwi mohdrinahr, un ohtrukahr Muamedanerus
 no mahnu tizzibas atgreest. Weetu weetahm daschadi raudsija to isdarriht. Bet driht
 pamannija, kahdi tur tee prettineeki irr. Un jebfchu schinnis 40 gaddos dauds spehki
 un dauds dsihwibas schi swehta kalposchanâ irr notehretas, tomehr tam tumfibas leelkun-
 gam wehl neweenu lauzianu ne warrejufchi atnemt. Zif ween kahdas lohti parettas dwehse-
 les irr no tahs samaitafchanas isglahbras, kas wiffur rohnahs. Wiffur afmina firdis mis-
 sionareem prettim irr. Un kad arridsan pirmâ eefachumâ wiffas weetas labbi un usman-
 nigî prahri rahdijahs, tad rikitigi no ta laika fahze missionarus nihdeht un neewah, kamehr
 schee zif ko gribbeja no teefas panahkt. Ne fur winnus gribb peenemt, un tee ne warr
 ne weenâ weeta par fawu darbu preezatees, jebfchu deesgan ja reds raises, balles un nah-
 wes breefmitas.

Kad pee teem apspeesteem Kristus tizzigeem greeschahs, tad tee draudses lohzehti gan
 samanna, ka ewangeliumam irr falds spehfs. Winni to wehl muhscham ne dsirdejufchi,
 driht fahk to meera wehstneffi eemihleht, winni preezajahs, kad winneem bisbeles eedohd,
 un labprahr mahzibu peenemm. Bet tad jau arri winnu preesteri missionarus fahk nihdeht
 un flauft, jo scheem ne tihk, kad winnu basnizu eerastas neleeribas parahda, un winni us
 laudin gluhh, kad tee zif ko mohstahs pehz tizzibu. Us wiffadu wihsi winni ranga missio-
 nareem prettim darriht, un brishscham zilwekam pa dauds atreebj, kad tee tohs klaufa.
 Stahstifim weenu notikkumu, pee ta warrehs redseht, ka preesteri mahk ewangeliumam
 prettim turretees. Nu kahdi 8 gaddi buhs, kamehr 2 diakoni (tee irr jaunaki masakas fahr-
 tas preesteri) zaur missionaru mahzibu bija dsihwi tizzibu firidi eenehmufchi. Us reisi tee
 augsti basnizu waldineeki tohs likke faenemt, un ka tizzibas pahrgrohsitajus us pilssehtu,
 un no turrenes pee bifkapeem west. Kattr zilweks jau dohmaja, ka winni gruhtu sohdbu
 dabhuhs, bet paschi itt drohschi gahje fawa Kunga waheda. Kad winnus nowedde proh-
 jam, dauds Armenijeri nahze (jo teem bija Armenijeru kristiga tizziba) un wehleja
 winneem ta Kunga swehtibu us to mohku zellu. Nu tas weens us zellu nomirre, zeetumâ
 buhdams. Tas ohters pilssehta labbu leezibu dewe, un tappe pee wirf-bifkapa norai-
 dighs. Preeksch tam winnsch wehl missionareem schohs mihtus wahrdus rakstija: »Ak manni

mihlt draugi eeffch Kristus! man tohti ilgojahs dŕudeht, woi jums labbi klahjahs, un juhs fwehtigi kohpâ mihlat. Lai tas Kungs to deenu fwehtigu darra, kad es juhs eeraudsiju, un ar jums eepasinnohs. Pateesi es sawâs behdâs ar juhsu kristigu preekschŕihmi eepreezohs. Es weenumehr Deewu luhdsu, lai wansch man firdi atjauno, ka es preeksch Kristus teefas krehŕla ne tohpu faunâ likts, un pee teem leekuteem stahdihts. Es juhs luhdsu, aishuhdsat juhs pahr man Deewu, un ne aismirŕtat to; redsi es tohpu pee teem augsteem preeŕereem un rakŕtu mahzitajeem wests, us apmehdiŕhanu, un warr buht us mirŕhanu. Pateesi es esmu preezigs un drohŕsch, bet luhdsat Deewu, lai wansch to meefas prahtu man nonemm, ka es ne fahku leelitees pahrebaudiŕhanâ. Ak lai wansch man dohd allaschiu firdi fazziht: »ne mums, ak Kungs, ne mums, bet tawam wahrdam dohd gohdu.«

Ar tahdu drohŕschu tizzibu ŕchis mihltais brahŕis, kas bija Moshŕus wahrda, us to pilsŕehtu dewahs, kur wianna garrigi wirŕneeki mihlt. Wansch zittu grehku ne mas ne bija pelniŕis, kâ ween to, ka wansch dŕihwu tizzibu eeffch Kristu turreja. Tur nu wianna, ne pahreklauŕitu, itt ahri zeetumâ ŕlehdsu, un tur nu wansch gulleja, atŕahŕts, un ar to zekku un to wahrdsinaŕhanu tohti fashimnis. Wianna brahti dabbujuschi to sinnaht, us to klohŕŕeri gahje, kur tas zeetuma nams irr, un gauŕchi luhdsu, lai winneem jelle pahru deenas wehloht fawu wahju brahli kohpt. Raiddija wiannus us ohtru pilsŕehtu, lai pee wirŕneekem luhdsahs. Ar leelahm mohkahn wianni nu tur istaisija, ka to atwehleja. Bet kad wianni preezigi us to zeetuma nammu gahje, fawu brahli atpeŕŕiht, tad wianni to jau bes dŕihwibas atradde! Wiŕfa meefa bija ŕipri uspampusi, un ŕihmes manniŕa, ka wiannam bija gipti eedewuschi, un wansch dŕihwibu atŕahŕŕis preeksch fawu Kungu.

Wehl dauds jo baŕtas leetas irr, kad Muâmedaneris kahds atgreeschahs. Dauds weetahn nahwes fohdibu par to ween warr dabbuht, kad ar kristigeem zilwekeem pahr tize zibas buhŕhanu farunnajees. Bet kad to dabbu sinnaht, ka tahds lizzis kristitees: tad wiannam waijaga tulŕht fawu jaunu tizzibu noswehrehŕt, jeb no weetas fawu gallu redŕeht. Muhsu laŕkâs arri tâ irr notizzis. Buhs kahdi 12 gaddi, kamehr Egiptê kahda Turku ŕewiŕŕka atgreeschahs. Wehz wianna pee kristiga wihra gahje, un tad to dabbuja sinnaht. Nu abbi, tas wihrs un ta ŕewwa, tappe preeksch teefas westi, un teefas kungi teem dusmigi usfauze: abbeem buhŕchoht no weetas breeŕinigâ nahwê mirt, ja ne usnems tudalin Muâmeda tizzibu. Abbi pastahwigi atturrejahs; un nu ŕpreede, ka to ŕewu buhŕchoht uhdent, un to wihru ugguni nobeigt. — Pafauls lauschu fanahje, kad to ŕewu ar laiwu lihŕf pascham Niluppes widdum wedde. Tur wehl fohlija wianna pameŕŕ dŕihwu, ja to Pestiŕaju alsleegs, bet wianna ne gribbeja. Nu tai peefehje ahminu pee karka, un eefweede uppes dŕiskumâs, bet wianna ar leelu preeku par fawu Pestiŕaju mirre. Turprettim tam wihram bija jo baŕta firds, — kad wansch to malkas iŕchuppu eeraudsiŕa kuhpan, kur wianna taŕŕijahs ŕadedŕinaht: tad ar tahm nahwes isbailehm wansch fauze: »weens weenigs Deews irr, un Muâmeds wianna praweets.« Tâ wansch labbaki kauna dŕihwibu paturreja, ne kâ fwehtigi mirre.

No tam mehs nu jau warram manniht, kâ tannis puffs lihŕf ŕchim ar miŕŕionehm buhs gahjis. Weenâ weetâ miŕŕionari 12 gaddus ar leelu puhlinu ŕrahdaja, un dauds bihbeles un labbas grahmatas driŕkeja un laudim isdalliŕa; tad preeŕeri tahdu pawehleŕhanu isdabbuja, ka winneem pa wiŕŕam waijadŕeja no tahs walŕts iseet. Perŕeru ŕemne arriŕŕan gaddus apfahrt miŕŕionari no Basel pilsŕehtas darbojahs. Zilweki tohs gudri

mahzitus wirrus un ahrstus labpracht peenehme, bet wiinn ne drihsteteja fawu ihstu ammatu darbu fahet, un wajjadseja us zittu weetu noeet, fur brihw buhs mutti atwehrt. Wehl ar weenu irr meera wehstneefchi Sirijâ, Egiptê, un tai swehtâ semmê; bet wisseem gan drihs us zerribu ween irr jafehs, un jagaida, ka wiinnâ muhschâ fawa publina auglus pasihš. Abessinias semmê missionars Gobat trihs gaddus irr strahdajis, un rahdijahs, ka wiinnam labbi isdohfees. Te preesteru niknums wissai eedegge un tee to leelkungu peerunnaja, un tas wissus missionarus no fawas walstes isdsinne. Konstantinopel pilsehtâ, un zittâs Mas-Uhsijas pilsehtâs, wisswairak Smirnâ, Kristus kalpecm ikdeenâs irr pehdigas bailes. Lai barra ko darridami, ar weenu jabihstahs, un wiinn tomehr reds, ka dascha Turka, Schibda, un kristita zilweka dwehsele pehz Deewa wahrdu flahpst, un wiinn to ne warr tukschu atlaist. Missionaru darbs jo augligaks rahdajis tai fallâ Malta, ta irr ta Melite, fur tas Apustuls Pahwils pee mallas isglahbajis, Apust. darb. 28 nod. Tur prohti Calenderi walda, un ta labbad brihw irr drihstet swehtus Deewa rakstus un zittas kristigas grahmatas, dischas un masas, eefsch tahm wallobahm rakstitas, ko ap widduweju juhru runna. Schihš grahmatas nu us wissahm puffedm raيدا un isdalla, un tahs lihds schim gan labbi irr to wehstu neffuschas, un warr zerreht, ka wiinnas kluffam lassitaju prahtus apskaidrohs un atgreehs. Bet tas tik ahtri ne buht ne eet, jo zilweki tur pa dauhs nehegi un grehku apnemti. Weenreis tatschu tas zeetâs seemas laiks beigsees, un tas beesais leddus saluhshis, ar ko leela salna tur wissas firdis irr nofaldinajsi. Weenreis tatschu mihta pawaffaras faule arri scheem zilwekeem firdis eefildihš. Sinnams, tad gan tur buhs bailes, itt ka pee mums, kad pawaffari leddus ar pluhdeem isceet. Ak Kungs, Kungs, woi tu tad muhschigi dusmosees, un woi tawai bahrsibai buhs ka uggunim degt pahr tawu Zianu?

25.

(Weidsama pufse us preekschu.)

P e r f c h i n i

us teem swehtteem ewangeliumeem,
paher surreem; Rihges basnijas-teesa schinnis gaddos fawas walšis mahzitajeem irr uswehleijuse
preedikus fahzht.

Jauna gadda deenâ: Jahn. 9, 4.

<p>»Kamehr wehl gaisma irr, tew buhs wirs sem- mes strahdaht; La nakts tew uskriht drihs, tad wairš ne sppehš gabdaht.« La mahza Jesus Krist. — Ak, Tehtit, palihdsi To jaunu gaddu man pawaddiht kristigi!</p>	<p>jeb tâ: »Kad deena nobeidsahš, tad nakts tuhlin uskriht!« — Ak, miuhfu dšihwiba warr beigtees katru brihd'! — Tapehz man palihdsi, mans mihtajš Jesus Krist, Tew gohdam nodšihwoht, un, mirstoht, pee tew mist! —</p>
<p>Swehtdeenâ pehz jauna gadda deenas: Luhl. 2, 33-38.</p>	<p>Apšpihdeschanas deenâ: Matt. 2, 1-12. Akšpihd' man arribšan, Kungs Jesus faldakajš, Apgaismo prahtinu, tu wisswaldigajš. Welz' mannu firdi flahst pee paklausichanas, Un dohd' man eemantoht tohs debbes-dah- wanas!</p>
<p>»Par augšchamzelschanu, bet arr' par krischanu Las pestitajš tohp likts.« — Tapehz ar apdohmu Leez wehrâ katru brihd', isluhko, ko tu darri, Un ka tu, zilwezim, zaur Jesu glahbtees warri.</p>	<p>Imâ swehtdeenâ pehz atšpihdeschanas deenas: Luhl. 3, 1, 9. »Las zirwis kohkeem jaw peelikts pee saknites, Un tahds kohks nozehrtams, las niknus auglus nesh!« — Ak Jesus, palihdsi pee tewim atgreestees, Lai dusmibai isbehgt un labbi auglotees.</p>

6.

Brihw drihstet. No Widjemmes General-gubernementes pufses: Dr. C. E. Napierſky.